

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Kleuterschool te MEESWIJK

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	15115
Instelling	Vrije Kleuterschool
Directeur	Marita VAESEN
Adres	Molenstraat 127 - 3630 MEESWIJK
Telefoon	089-75.20.53
E-mail	kleuterschoolmeeswijk@skynet.be
Bestuur van de instelling	Parochiaal Schoolcomité Leut
Adres	Steenakkerstraat 8 - 3630 MAASMECHELEN
Scholengemeenschap	Vrije Basisscholen Maasmechelen-Noord
Adres	Langstraat 30 - 3630 EISDEN
CLB	Vrij CLB Maasland
Adres	Deken Bernardstraat 4 - 3630 MAASMECHELEN
Dagen van het doorlichtingsbezoek	23-03-2015
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	23-03-2015
Datum bespreking verslag met de instelling	01-04-2015
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Paul LEMMENS
Teamleden	Ann SCHELFHOUT

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie en wiskundige initiatie	8
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	10
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	10
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	11
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	12
4.1 Leerbegeleiding	12
4.2 Evaluatiepraktijk.....	13
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	15
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	17
6.1 Wat doet de school goed?.....	17
6.2 Wat kan de school verbeteren?	17
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	18
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	18

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de Vrije Kleuterschool te Meeswijk. Deze autonome kleuterschool bestaat uit twee kleutergroepen en is gehuisvest in het dorpscentrum in een opgeknapt ouder schoolgebouw. De school profileert zich als een dorpsschool, waar alle kinderen uit de buurt welkom zijn. Het kleinschalig karakter en de gezellige sfeer creëren een hoog welbevinden en betrokkenheid. De kleuters en het personeel ervaren een aangenaam leer- en werkklimaat. De school rekruteert haar kleuters in hoofdzaak uit het eigen kerkdorp, waardoor de schoolpopulatie een vrij sociale mix weerspiegelt van hoofdzakelijk Vlaamse afkomst. Een sterk geloof in het aanbieden van kwaliteitsvol onderwijs geeft een groot vertrouwen aan de bevolking. De leerkrachten, maar ook het dorp zetten zich sterk in voor hun school. Laagdrempelige ouder- en buurtwerking zijn hiervan een gevolg. Een grote collegialiteit en gedrevenheid van de teamleden staan daar garant voor.

Op basis van het vooronderzoek van 16 maart 2015 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting verder onderzocht. Ze ging de inspanningen na van de kleuteronderwijzers om de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie en wereldoriëntatie na te streven. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding, de evaluatiepraktijk en bekeek ze de wijze waarop het algemeen beleid gevoerd wordt. Ten slotte onderzocht ze een selectie van de regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat in deze kleuterschool de resultaten van de onderzochte leergebieden aan de verwachtingen van de overheid voldoen. De kleuteronderwijzers streven in voldoende mate de ontwikkelingsdoelen na. Recent maakte het team een prioriteit van een gefaseerde en grondige herbronning van de leerplannen. Wiskundige initiatie is al degelijk geïmplementeerd, voor wereldoriëntatie zijn de eerste aanzetten opgestart. Wiskundige initiatie krijgt zowel in de planningsdocumenten als in de activiteiten structureel en meer intentioneel aandacht. De kleuteronderwijzers verwoorden door deze aanpak de activiteiten van meer diepgang te voorzien. Zij bewaken de volledigheid van het aanbod en weten waarop het aanbod nog bijgestuurd moet worden. Een aantal hoeken biedt ontwikkelingsmogelijkheden om wiskundige competenties spelenderwijs en interactief te verwerven. Een gradueel uitgewerkte begrippenlijst, met het oog op de verwerving ervan, kan de praktijk nog kwaliteitsvoller richten.

Het wereldoriënterend onderwijs ondervindt in hoofdzaak een krachtige leeromgeving via de gekozen thema's die op de leefwereld van de kleuters inspelen. Een aantal weerkerende activiteiten bij het onthaal onderbouwen groeiend tijdbesef. De kleuters krijgen vanuit de geïntegreerde benadering veel kansen tot waarnemen, beleven, exploreren en onderzoeken, gekoppeld aan een goede talige interactie. De teamleden verkennen de onmiddellijke en iets verdere schoolomgeving op regelmatige basis. Recent ontwierpen ze hiervoor een omgevingsboek, dat als een functioneel hulpmiddel wordt ervaren. De kleuteronderwijzers zoeken specifiek naar activiteiten en leerplandoelen voor het domein techniek. Dit is nog geen afspraak, maar een gevolg van een navorming op scholengemeenschapsniveau. Daar waar in de observatie-instrumenten wiskundige items met meer regelmaat opspoorbaar zijn, is dit voor wereldoriëntatie zeer beperkt. Het aanbod voor wereldoriëntatie afstemmen op de leerplandoelen en voor de beide leergebieden de observatie nog meer aan relevante leerplandoelen linken, is een belangrijke uitdaging voor de nabije toekomst. Een discussie over de visie van een zich wijzigende onderwijspraktijk dringt zich op.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen in de focus stelt duidelijk dat de evaluatiepraktijk en de leerbegeleiding onlosmakelijk aan elkaar gekoppeld zijn. In haar visie omschrijft het team beide processen als noodzakelijk om kwaliteitsvol onderwijs te organiseren. De evaluatiepraktijk spoort naar evolutie en effecten van het aangeboden onderwijs via losse en meer gerichte observaties. Deze vinden uiteindelijk een onderdak in een formeel registratieformulier, dat basisinformatie bevat over verschillende deelcompetenties in de totale persoonlijkheidsontwikkeling. De kleuteronderwijzers hanteren deze informatie bij de klasbesprekingen, desgevallend met het CLB (Centrum voor Leerlingbegeleiding) of derden en in hun contacten met de ouders. Voor de oudste kleuters is er de afname van een schoolrijpheidsvoorwaardentest, waarbij ook de werkhouding en de concentratie geobserveerd worden. De kleuteronderwijzers besteden veel aandacht aan het welbevinden en de betrokkenheid als vertrekpunt voor de competentieontwikkeling. Alle teamleden zijn verantwoordelijk voor de basiszorg, iets waar ze succesvol in zijn. Desgevallend zoekt de school naar maximaal mogelijke oplossingen om een antwoord te bieden aan de verhoogde zorgvraag.

Het onderzoek naar het algemeen beleid toont aan dat deze school kan bogen op een gedragen leiderschap. Vele aspecten van de onderwijskundige werking, maar ook praktisch-organisatorische afspraken spreekt de directeur door met de naaste medewerkers. Een vlotte communicatie, de participatieve betrokkenheid en de collegiale openheid van alle teamleden ondersteunen het samen school maken. Het is de sterkte van de school om gezamenlijk en permanent te streven naar goed onderwijs en zich duidelijk in de lokale gemeenschap te positioneren. Dat dit aardig lukt, bewijst het vertrouwen van de bevolking in de school, die weerspiegeld wordt in de werking van de oudervereniging. Toch kan de school diverse outputgegevens, ook uit het vervolgonderwijs en langjarig, nog meer benutten ter verbetering van de onderwijskwaliteit.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving wijst uit dat de school voldoet aan deze voorwaarde. Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden en de overige reglementering toont aan dat de school deze onderzochte regelgeving respecteert en geeft voor deze aspecten een gunstig advies. Ook voor beide leergebieden in de focus is het advies gunstig. Het schoolteam kan zelf de onderwijskwaliteit bijsturen en verbeteren of borgen. Het kan zich hierbij laten inspireren door de aanbevelingen in dit verslag.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

wiskundige initiatie
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie in voldoende mate na. Zij zetten een evenwichtig en geïntegreerd aanbod met diepgang uit. Kleuters verwerven hierdoor groeiende inzichten en vaardigheden binnen de verschillende wiskundige domeinen. Voldoende ontwikkelingsmaterialen ondersteunen een krachtige praktijk.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Via een thematische werking streven de kleuteronderwijzers de ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie in voldoende mate na. De kleuters krijgen hierbij ruime kansen tot waarnemen, beleven, experimenteren en onderzoeken binnen de verschillende domeinen.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie en wiskundige initiatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Voor het uitzetten van het aanbod baseren de kleuteronderwijzers zich op activiteiten, die ze in eerste instantie koppelen aan een koepel eigen instrument. Naast de vermelding van ontwikkelingsaspecten, loopt vanaf dit schooljaar de afspraak om daarbij relevante leerplandoelen voor wiskundige initiatie te koppelen. Hoewel nog geen afspraak doen ze datzelfde ook voor het domein techniek. Het leerplan wiskundige initiatie fungeert als een inspiratiebron en richt meer en meer de activiteiten. De kleuteronderwijzers ervaren door deze werkwijze meer diepgang in de activiteiten. Ook het aanbod verruimt en wijzigt, waardoor de frequentie van wiskundig georiënteerde activiteiten toegenomen is.

Voor het leergebied wereldoriëntatie staat een brede themakeuze garant voor een geïntegreerd en domeinbenaderend aanbod. Thema's uit de weerkerende jaarkring, klasoverstijgende of eigen thema's en inbreng van de kleuters, zorgen voor een aanbod eigen aan hun leefwereld. Dat aanbod hangt doorgaans sterk horizontaal samen en heeft hierdoor vele linken met andere leergebieden. De kleuters krijgen veel kansen tot een zintuigengerelateerde wereldoriënterende benadering. Waarnemen, beleven, onderzoeken, uitvoeren, experimenteren en verwoorden zijn sleutelwoorden in de praktijk, waardoor het onderwijs actief en interactief is. Het schoolteam verklaart de verdere integrale verkenning van de visie en de doelen uit het leerplan wereldoriëntatie als topprioriteit voor volgend werkjaar. Diverse fiches ondersteunen de verticale samenhang van het aanbod. Een aantal is al gerelateerd aan leerplandoelen.

De kleuteronderwijzers hanteren een weekplanning en behoorlijk uitgewerkte dagplanningen. Wekelijks structureel overleg zorgt voor een gelijkgerichte benadering van de planningsdocumenten, voldoende graduele opbouw en de nodige afspraken. Ze turven de vermelde leerplandoelen voor wiskundige initiatie met het oog op een beter zicht op de volledigheid. De kleuteronderwijzers zijn zich bewust van een aantal blinde vlekken in het aanbod en sturen gaandeweg het aanbod bij. Voor wereldoriëntatie turven de kleuteronderwijzers aspecten binnen de denkontwikkeling. Deze geven met het oog op de volledigheid van de leerplandoelen een minder sluitende garantie.

Vooralsnog hanteren de kleuteronderwijzers geen wiskundige begrippen- of taalschatlijsten bij de uitwerking van de thema's. Hierdoor gaan mogelijk een aantal intentionele ontwikkelingskansen verloren. Recent maakte het team een eerste 'rekentas' aan, bruikbaar voor alle leeftijden.

Ook de verkenning van de onmiddellijke of iets verdere klas- en schoolomgeving en de komst van experts vormen het kader om breed en actief aan de slag te gaan. Waar mogelijk halen de kleuteronderwijzers de realiteit in de klas en zijn het aangeboden thema in de klas of op de toontafel duidelijk aanwezig. Recent werkten de kleuteronderwijzers een omgevingsboek uit. Zij ervaren dit als een functionele meerwaarde voor de praktijk.

Een aantal hoeken ondersteunt een werking die zich meer richt tot de leergebieden in de focus. Hoekenverrijking of -verandering daagt kleuters uit. Ze krijgen hierbij kansen om ervaringen op te doen met getallen, meten, ordenen en vergelijken. Het onthaal biedt structurele mogelijkheden tot het verwerven van tijdinzichten. Tijdens de observaties bleek dat laatkomers deze essentiële activiteit verstoren.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De inrichting van de twee kleuterklassen vertoont een ordelijke en duidelijke structuur. Een onthaalhoek en overzichtelijke speel- en werkhoeken geven een gevoel van veiligheid en creëren een stimulerend klasklimaat. Er is voldoende en aantrekkelijk ontwikkelingsmateriaal om in te spelen op interactie, onderzoek en uitdagingen. Kalenders en daglijnen zijn gradueel opgebouwd.

In de kleuterklasjes is er minder aandacht voor ICT. Door het ontbreken van internet missen de klassen digitale beeldondersteuning. De teamleden verwoorden dit vooralsnog met prenten en boeken op te vangen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De kleuteronderwijzers doen inspanningen om een zo breed mogelijk beeld te krijgen over de totale persoonlijkheidsontwikkeling. Naast het screenen van welbevinden en betrokkenheid vormen losse en meer gerichte observaties en de regelmatig bijgevolde rubrieken in 'mijn portret' de evaluatie. Dit wijst op een vrij evenwichtige en representatieve beeldvorming. De vaststellingen in de observaties gaan momenteel nog in minder mate uit van relevante leerplandoelen. Vooral in de rubriek 'begrijpen van de fysische wereld' is er weinig relevante informatie in relatie tot wereldoriëntatie.

Een aanvullende genormeerde test naar schoolrijpheidsvoorwaarden voor de oudste kleuters biedt de kleuteronderwijzer de mogelijkheid om concentratie en werkhouding te observeren. De inhoudelijke resultaten bevestigen in grote mate de bevindingen van de kleuteronderwijzer. Meerjarige overzichten en de mogelijke interpretatie ervan, komen niet voor.

Een wijzigende onderwijspraktijk, waarbij leerplannen het aanbod meer en meer sturen, noopt het team om haar visie op onderwijs te herbronnen. Een aantal gehanteerde documenten voor de observatie benadert een onderwijspraktijk vanuit een enigszins andere visie.

Begeleiding De observaties, vooral in 'mijn portret', vormen de basis voor oudercontacten en
Leerbegeleiding overgangsgesprekken. Ook in de contacten met het vervolgonderwijs zijn ze een
Beeldvorming cruciaal document. Het team waakt over een balans om positieve aspecten naast
Zorg werkpunten op te nemen. Voor een aantal kleuters zijn ze het vertrekpunt van een meer individuele ondersteuning door de klasleerkracht, die verantwoordelijk is voor de basiszorg. Over de gewenste aanpak wisselen de teamleden frequent van gedachte.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op een systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) na. Ze maakt hierbij gebruik van analyses van externe controlediensten, verslagen van deskundigen en de eigen interne dienst via de preventieadviseur. De bevindingen tijdens de schooldoorlichting, dit vanuit de documenten en een visuele controle, stemmen overeen met wat de deskundigen vaststellen.

Tijdens de controle stelde de inspectie vast dat een speeltuig te weinig beveiligd was wat betreft mogelijk valgevaar. In afwachting van een oplossing ter zake, verplaatste de school deze glijbaan van de kiezelondergrond naar de speelweide. De preventieadviseur legde een bewijsstuk voor van de aanvraag om over een vereiste milieumelding of milieuvergunning te kunnen beschikken. In een antwoord hierop staat vermeld dat de aktenaam gepland staat op het schepencollege van 27 maart 2015, waarna de nodige administratieve stukken aangetekend zouden verzonden worden.

Voor deze twee items vermeldt de inspectie een 'neen' in haar controlesjabloon, maar deliberaert deze tekorten omwille van de aangetoonde inspanningen. Ze rekent er op deze punten binnen BVH nauwlettend verder op te volgen.

De preventieadviseur beschikt over negen lestijden voor de controle en de verdere opvolging van deze materie, dit voor vijf scholen. In de opstart en voor een consequente opvolging en bijsturing is dit aantal werkuren eerder beperkt.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Ze rekent op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende bemerkingen weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid Het team schreef haar visie op de leerbegeleiding uit in een zorgplan. Hierin staan de maximale ontplooiing van elk kind en het respect en de aanvaarding van elk kind met extra noden centraal. De school beschikt over beperkte uren zorgcoördinatie voor kleuters en een zwakke socio-economische situatie (SES). Momenteel zijn er geen kleuters met ernstige ontwikkelingsproblematiek of verhoogde noden. Daarom zetten de kleuteronderwijzers maximaal in op de brede basiszorg. Zij zijn de hoofdverantwoordelijken voor een zorgzame aanpak.

Het voltallig team investeert doelgericht in een aanpak naar een klas- en schoolklimaat, waarbij elk kind graag naar school komt. Welbevinden is hierbij het fundament waarop kinderen via een aansprekend aanbod tot ontwikkeling kunnen komen. Fijne omgangsvormen binnen een duidelijke structuur bieden kinderen veiligheid, warmte en vertrouwen.

Ondersteuning Beide kleuteronderwijzers zijn werkzaam in combinatiegroepen. Zij geven onderwijs op maat van het kind en verwoorden de voordelen van deze groepsorganisatie. Een gedifferentieerde aanpak en een preventieve werking zijn uitgangspunten in de didactische benadering. Hiervoor beschikken de teamleden over gedifferentieerd en uitdagend ontwikkelingsmateriaal en deskundigheid.

De kleuteronderwijzers rubriceren de observaties en de beeldvorming over verschillende aspecten van de totale persoonlijkheidsvorming in een vast registratiesjabloon. Dat wordt permanent aangevuld met vaststellingen uit de klaspraktijk. Het is nog geen gewoonte om observaties te doen vanuit relevante leerplandoelen.

De kleuteronderwijzers hanteren het registratiemodel bij de klas- en zorgbesprekingen (MDO). Hierbij gaan ze in overleg met de schoolbetrokken CLB-verantwoordelijke, waarmee een degelijke samenwerking verloopt. In de regelmatige oudercontacten en bij de overgangsbesprekingen, ook naar het vervolgonderwijs, vormt dit instrument een belangrijke leidraad.

Bij de oudste kleuters wordt een genormeerde test naar schoolrijpheidsvoorwaarden afgenomen. Naast de inhoudelijke interpretatie observeert de kleuteronderwijzer ook werkhouding en concentratie. Alle gegevens vormen een item op het multidisciplinair overleg (MDO). Uit de contacten met het vervolgonderwijs eerste leerjaar blijkt dat de beeldvorming een gelijklopend patroon aangeeft. Met een nabijgelegen basisschool organiseert de kleuterschool een drempelwerking.

De teamleden verwoorden de kleinschaligheid van de school, het intense informele contact en de laagdrempelige ouderwerking als een belangrijke meerwaarde. Iedereen kent elk kind in deze school, wat de gedragen aandacht voor elk kind ten goede komt.

Doeltreffendheid De doeltreffendheid van de leerbegeleiding is een regelmatig aandachtspunt onder de kleuteronderwijzers, de directeur en alle andere ondersteunende teamleden. Vanuit een sterk gezamenlijke verantwoordelijkheid helpt iedereen daar waar een handje kan toegestoken worden. Bij het structureel overleg, maar ook bij de vele informele contacten en met ouders groeien afspraken naar een zo doeltreffend mogelijke constructieve samenwerking.

De huidige schoolorganisatie faciliteert de zorgzame werking. De structurele overlegmomenten, de klasgebonden opdrachten van de directeur en de leerkracht lichamelijke opvoeding en de flexibele inzet van mensen en middelen bevorderen de doeltreffendheid, waardoor de school samen gedragen wordt.

Het team evalueert haar didactisch handelen en de hierbij inclusieve zorgwerking. In de bevraging 'de zorgspiegel' schat ze zichzelf in op aspecten zoals de organisatie van een planmatige aanpak, het uitzetten van een krachtige leeromgeving en de afstemming van het aanbod op de behoeften van de leerlingen.

Ontwikkeling Het hele team beseft dat ze moet zoeken naar mogelijkheden om de evolutie in de competentieontwikkeling meer te richten op leerplandoelen om van hieruit de zorgwerking te gaan aansturen. De groeiende inzichten in deze referentiekaders, nu opgestart voor wiskundige initiatie, doen de teamleden de concreetheid van een aantal doelen binnen verschillende domeinen opnieuw ontdekken.

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid Vanuit een eerder ervaringsgerichte visie op kleuteronderwijs wil het team breed kijken naar de totale ontwikkeling van de kleuters. Het is nog in veel mindere mate een gewoonte om observaties doelgericht op te zetten vanuit relevante leerplandoelen. Daarvoor zijn deze, behalve voor wiskunde, nog onvoldoende gekend. Vanuit een aangevoelde noodzaak om deze referentiekaders meer op de voorgrond te plaatsen, maakt het team nu werk van een gefaseerde verkenning en toepassing van de leerplannen, ten einde deze meer doelgericht in de praktijk te implementeren.

Ondersteuning Vermelde observaties en registratiemethoden ondersteunen de evaluatiepraktijk. De screening over het welbevinden scoort behoorlijk goed, wat wellicht impliciet mee verklaard wordt door de kleinschaligheid, de gezellige omkadering en de warme en veilige sfeer, waarin geborgenheid en aandacht voor elk kind gegarandeerd zijn. Ondanks de beperkte mogelijkheden weet de schoolorganisatie structureel overleg te creëren. Hierdoor is een goed doorsproken en gelijkgerichte werking een stevige basis om kwaliteitsvol te kunnen werken. Een grote collegialiteit en professionele openheid ondersteunen dit in belangrijke mate. De wijze van evalueren en de vorderingen zijn regelmatig een gespreksonderwerp.

- Doeltreffendheid** Het team beschouwt de gebruikte instrumenten als functioneel en doeltreffend. De momenteel gehanteerde wijze van observatie is naast de beeldvorming ook het vertrekpunt van intern overleg en de communicatie naar ouders. Hierdoor vervult het registratiesysteem een rol van rapportering. Diverse informatie koppelt het team terug naar ouders en zoekt hierbij in voorkomend geval naar gezamenlijke trajecten en afspraken. Ook bij besprekingen met het schoolbetrokken CLB of derden vormen de evaluatie- en observatiegegevens een belangrijk vertrekpunt.
- Ontwikkeling** De evaluatiepraktijk spoort niet meer helemaal met de wijzigende schoolvisie op goed onderwijs. Het schoolteam is zich hiervan bewust. Mede doordat de leerkrachten de leerplannen grondiger gebruiken, realiseren ze zich dat een herbronning van de schoolvisie en die op de evaluatiepraktijk zich opdringt.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De kleuterschool kan bogen op een gedragen leiderschap. De directeur vindt het organiseren van zo kwaliteitsvol mogelijk onderwijs als een van haar kernopdrachten. Daarom is structureel overleg tussen de twee kleuteronderwijzers belangrijk. De keuze voor een vier vijfde opdracht maakt dit mogelijk. De directeur staat zeer dicht bij de praktijk, vanuit een vrij flexibele invulling van de rol als schoolleider. Dit geeft haar een goed zicht op het functioneren van de teamleden en de noden van de kleuters. Naar ouders stelt het team zich laagdrempelig op. De school positioneert zich duidelijk als een plaatselijke dorpschool, waar alle kinderen thuis zijn. Een stevige sociale verankering is hierdoor gewaarborgd, wat blijkt uit de steun van sympathisanten en de oudervereniging. De directeur voert vanuit een doordachte visie een aantal vernieuwingen in. Hierbij zijn een stapsgewijze en geleidelijke implementatie van leerplannen belangrijk en bewaakt ze de druk voor de teamleden.
- Visieontwikkeling** De school schreef haar visie in een aantal krachtlijnen uit in het pedagogisch project. Daar waar de school vroeger meer ervaringsgericht werkte, blijkt ze uit de observaties in de praktijk meer en meer een middenweg te bewandelen, waarbij gerichtere aansturing regelmatig voorkomt. Het team zet deze visie in grote mate gelijkgericht in de praktijk om. Alle teamleden vinden welbevinden, respectvolle omgangsvormen en een rijk, maar warm schoolklimaat in relatie met voldoende veiligheid en structuur belangrijk en handelen daarnaar. Naast de pedagogisch-didactische aanpak ondersteunt ook de materiële uitrusting, zowel in de klassen als op het speelterrein deze vaststelling.
- Besluitvorming** Wellicht vanuit de kleinschaligheid van het team, verloopt de interne communicatie en informatie vlot en veelal informeel. Goede collegiale en professionele relaties maken een open debatacultuur en een besluitvorming, meestal in consensus, haalbaar. Waar nodig weet de directeur knopen door te hakken. Maandelijkse personeelsvergaderingen, het leerkrachtenoverleg en de beraadslagingen met derden schragen de aandacht voor kwaliteitsvol werken op onderwijskundig en praktisch-organisatorisch vlak. Besluitvorming en informatie naar ouders lopen tot tevredenheid en via diverse kanalen. De uitwerking van een school-jaarkalender, waarin alle school- maar ook dorpsactiviteiten opgenomen zijn, zegt veel over de samenwerking en de plaats van de school in de lokale gemeenschap.

Kwaliteitszorg Tijdens de overlegmomenten zijn aspecten van kwaliteit en kwaliteitsbewaking een regelmatig aandachtspunt. De kleuteronderwijzers reflecteren regelmatig in samenspraak over de effecten en ervaringen bij de kleuters over afgelopen thema's. Een zelfevaluatie over 'de film van het voorbije jaar' doet de teamleden nadenken over wat ze deden, met welke effecten, en welke uitdagingen ze nog zien.

Uit de vaststellingen tijdens deze doorlichting blijkt dat de school werkpunten uit het vorig verslag ter harte nam. Dit is zo voor de aanzetten tot leerplangebruik, de aandacht voor kwaliteitsvolle lessen lichamelijke opvoeding en de optimalisatie van de zorgwerking en de contacten met het CLB.

In haar streven naar kwaliteitsvol kleuteronderwijs treedt het team van Meeswijk al meer regelmatig in contact met de collega's uit een nabijgelegen school. De uitwerking van de prioriteit wiskunde is hiervan een positief gevolg. Dit verruimt niet alleen het professioneel denkkader, maar komt ook de continuïteit van het onderwijsaanbod ten goede.

Vanuit de scholengemeenschap zijn er aanzetten tot collegiale consultatie en deskundigheidsbevordering. Zo zette de studiedag over techniek het team aan het denken over hun aanbod binnen dit domein.

Het is nog geen gewoonte om diverse output dieper te analyseren en te interpreteren, ook uit het vervolgonderwijs. Deze kunnen de onderwijskwaliteit in het kleuteronderwijs nog meer richten.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van kleuters in kaart brengt.

Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen.

De schoolorganisatie zorgt ervoor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties die het schoolteam uitwerkt, sluiten nauw aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er expliciete aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap.

Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van de teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid en neemt expliciete initiatieven om de opgedane inzichten en vaardigheden te implementeren op de werkvloer.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers hanteren de leerplandoelen voor wiskundige initiatie op een structurele wijze binnen een geïntegreerd aanbod. Dit leidt tot meer diepgang en een verhoogde aandacht van de activiteiten met een wiskundige inslag.
- De kleuteronderwijzers bieden de kleuters een gevarieerd aanbod binnen wereldoriëntatie, waarbij waarnemen, beleven, experimenteren, onderzoeken en verwoorden belangrijke uitgangspunten zijn.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De kleuteronderwijzers hebben aandacht voor een brede basiszorg voor elk kind. Een goed welbevinden, een degelijke klas- en schoolomgeving en een kindcentrale werking ondersteunen deze aanpak.
- De kleuteronderwijzers verwerven een breed beeld over de totale persoonlijkheidsontwikkeling van alle kleuters, communiceren deze naar de ouders en zetten desgevallend hier acties op.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het voltallig team profileert zich naar de lokale gemeenschap door een permanent streven naar kwaliteitsvol onderwijs. De kleinschalige school is hierdoor sterk sociaal verankerd.
- Het schoolteam kenmerkt zich door een vlotte interne communicatie, collegialiteit en participatieve betrokkenheid.
- Het team faciliteert een laagdrempelige en doeltreffende ouderwerking.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers kunnen de kwaliteit van het wiskundige onderwijsaanbod nog verhogen door gradueel opgebouwde begrippenlijsten uit te werken.
- De kleuteronderwijzers kunnen het geïntegreerde aanbod voor wereldoriëntatie meer op de leerplandoelen afstemmen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De kleuteronderwijzers kunnen de observaties koppelen aan relevante leerplandoelen die dan verder de zorgwerking aansturen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolteam kan diverse output nog meer aanwenden tot verhoging van de onderwijskwaliteit, dit in samenspraak met het vervolgonderwijs.
- Het schoolteam kan de visie op onderwijs herbronnen vanuit een wijzigende onderwijspraktijk.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Paul LEMMENS de inspecteur-verslaggever	Marita VAESEN de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	